

Notat

Dato: 14.05.2017
Arkivsak: -2016/2330-23
Saksbehandlar: siggaard

Årsrapport Varslingsutvalet Hordaland fylkeskommune - 2017

Innholdsfortegnelse

Innleiing	2
Talet på saker som er mottatt etter varslingsrutinen.	2
Kva for forhold det har blitt varslet om.	2
Korleis saker om varsling har blitt handsama	3
Eventuelle eksterne varslingar til offentlige myndigheiter og/eller offentlegheit	4
Rreviderte varslingsrutinarrutinane	4
Andre merknader	4

Innleiing

Samansetjing av varslingsutvalet pr desember 2017:

- Seniorrådgjevar Bjørn Erik Linde leiar
- Seniorrådgjevar Stian Skår Ludvigsen
- Spesialrådgjevar Adeline Landro
- Lektor med till. I Sjur Inge Veim
- Sekretær: Seniorrådgigjevar Sigrud Helene Aardal

Nytt system for varsling «MittVarsel»

Fylkeskommunen har frå oktober 2017 prøvd ut eit nytt system for varsling, som eit supplement til dei varslingsvegane som allereie føreligg.

Systemet MittVarsel er ein webbasert varslingskanal som ligg på utsida av våre vanlege IT-system. Gjennom systemet kan ein senda varsel direkte til varslingsutvalet og etablere dialog om aktuelt kritikkverdig tilhøve, om ønskjeleg også anonymt. Systemet har også ei chat-funksjon som gjer det mogeleg å kommunisera med Varslar også anonymt om Varslar ynskjer dette. Mellom anna gir dette mogelegheit for tidleg avklaring av om noko er eit varsel eller eit avvik som bør forsøkast løyst gjennom andre kanalar i første omgang.

Hausten 2017 var portalen ny og det vart ikkje registrert varsel i systemet. I første kvartal 2018 er det motteke fleire varsel via portalen.

Talet på saker som er mottatt etter varslingsrutinen i 2017.

Varslingsutvalet i Hordaland fylkeskommune handsama i 2017 fire saker. To av sakene vart ferdighandsama av Varslingsutvalet i 2017.

Kva for forhold det har blitt varslet om.

Sak 1 og 2 - Manglande oppfølging av avvik i kvalitetsportalen

To av sakene er kopla mot opplæring i høve behandling av saker knytt til regelverk og rundskriv etc. Det er varsla om at dette er meldt i Kvalitetsportalen, men at avvika ikkje er blitt lukka gjennom melderutinane som ligg i det systemet.

Sakene vart undersøkt i linja og det vart gjeve ei tilbakemelding til varslingsutvalet i høve det som var varsla om.

Sak 3 - Påstand om gjengjelding som fylje av varsel.

Varslar sette fram påstand om at varslar var blitt utsett for gjengjelding som følgje av tidlegare varsel om kritikkverdige og ulovlige forhold ved arbeidsplassen. På denne bakgrunn vart det sett fram krav om oppreisning med heimel i Arbeidsmiljøloven § 2-5.

Varslingsutvalet hadde tidlegare handsama spørsmålet om varsling, og kom i 2016 til at det var varsla forsvarlig i saka, jf. Arbeidsmiljølova § 2-4.

Problemstillinga Varslingsutvalet skulle ta stilling til var om varslar hadde blitt utsett for ulovlig gjengjelding etter Arbeidsmiljølovens reglar.

Det rettslege grunnlaget for Varslingsutvalet sin handsaming av saka fyljer av reglane i Arbeidsmiljølova § 2-5 jf. § 2-4. Etter § 2-5 er gjengjelding mot arbeidstakar som varslar i samsvar med § 2-4 forbode. Dersom arbeidstakar legg fram opplysningar som gir «grunn til å tro» at det har skjedd ei uønskt handling i strid med

første punktum, skal det leggest til grunn at slik gjengjelding har funne stad, dersom arbeidsgivaren ikkje greier å gjere sannsynlig at dette ikkje har skjedd.

Vidare er det sentralt å avklara faktum. Varslingsutvalet gjekk grundig gjennom det skriftlege materialet i saka. Under dette mellom anna varslar sin utgreiing og Deloitte sin revisjonsrapport. I tillegg vart det gjennomført samtalar med Varslar. For å ivareta omsynet til kontradiksjon fekk den det var varsla på og høve til å uttala seg i saka skriftleg og gjennom møter med Varslingsutvalet.

Når Varslingsutvalet fann at faktum var tilstrekkeleg avklara i saka, vart dei konkrete påstandane vurdert. Eit sentralt spørsmål var om det var årsakssamanheng mellom dei konkrete handlingane som var framhaldne som rettsleg grunnlag for påstanden om gjengjelding og varslinga i saka.

Etter grundig gjennomgang og vurdering av faktum kom Varslingsutvalet oppsummeringsvis til at det ikkje var sannsynleg at dei episodane varslar meinte var gjengjelding kunne knytast til varselet. Det vart derimot sannsynleggjort andre konkrete årsakar til grunn for dei hendingane Varslar hevda var gjengjelding. Det var følgjeleg manglande årsakssamanheng mellom det tidlegare varselet om kritikkverdige tilhøve i verksemda og dei episodane Varslar hadde presentert.

Varslingsutvalet sin vurdering vart presentert Fylkesdirektør økonomi og organisasjon som ein rådgivande uttale.

Varslar har etter det Varslingsutvalet kjenner til vald å ikkje gå vidare med denne saka, og saka vert vurdert som løyst.

Sak 4 - Krav om oppreising i samband med gjengjelding.

I denne saka hadde revisjonsfirmaet Deloitte i samband med revisjon av NDLA konkludert med at det ikkje kunne utelukkast at Varslar var utsett for gjengjelding som fylje av varselet.

Saka vart formelt meldt til Varslingsutvalet, men vart oversendt styre i NDLA, som rett mottakar av kravet for vidare behandling. Saka vart løyst gjennom eit forlik med Varslar og varslars advokat.

Korleis saker om varsling har blitt handsama

Innleiing

Varslingsutvalet i Hordaland fylkeskommune har i 2017 handsama motteke varsel i høve Varslingsrutinane i Hordaland fylkeskommune.

Varslar har fått melding om at varsel er motteke.

- Meldinga vert gitt formelt skriftleg via ePhorte når det gjeld saker som vert melde på papir eller e-post.
- Saker som vert meldt via MittVarsel, vil Varslar sjå status på gjennom å logga seg inn i portalen med unikt passord som vert tildelt ved oppretting av saka og fylje si sak der.

Avklaring av faktum

Varsla er handsama på bakgrunn av levert skriftleg materiale og som hovudregel med oppføljande samtale/ar med Varslar og eventuelle andre involverte etter konkret vurdering i kvart einskild tilhøve.

Leiar av Varslingsutvalet i samarbeid med enten sekretær eller einskilde andre i utvalet, har i dei einskilde varslingssakane sytt for at saka er blitt tilstrekkeleg opplyst. Dette gjeld både i høve til den som varslar og i høve til den- eller dei varselet omhandlar.

Det vert vurdert i kvart einskild høve kva undersøkingar som er naudsynte for å avklara faktum i saka. Både skriftlig informasjonshenting, telefonmøte og personleg møte vert nytta. Det vert utarbeida interne notat frå møta. Varslingsutvalet har eit lukka elektronisk område der ein kan arbeida med saksdokumenta.

Der handsaming av sakane av ulike årsaker tek lengre tid enn dei tre månadene som fyljer av hovudregelen for handsaming av varslings sakane, har varslar fått melding med grunngeving. (Varslingsrutinen pkt. 3.2 b).

Varslingsutvalet sin handsaming av det varselet gjeld

Når den innmelde saka vert vurdert som tilstrekkeleg opplyst, vert varslings saka endeleg handsama av Varslingsutvalet i formelt møte.

Varslar vil ved varsel om påståtte kritikkverdige tilhøve få melding når saka er handsama av Varslingsutvalet. Meldinga til Varslar vil opplyse om Varslingsutvalet sin konklusjon i saka.

Varslar vil så langt det er mogeleg bli informert om korleis saka vil bli handsama vidare for at det vareslet omhandlar skal bli retta opp. Mellom anna personalsakar vil av omsyn til teieplikt gjere at Varslar vil få avgrensa tilbakemelding når det gjeld detaljar om korleis saka vert løyst.

Påstand om gjengjelding

Ved påstand om gjengjelding eller trussel om dette som fylje av varslings, vil Varslingsutvalet om det er tenleg gi uttale i saka, jf. revidert rutine pkt. 6. Utvalet kan elles på oppmoding gje ei vurdering/ uttale om gjengjelding har skjedd, men utvalet har likevel ikkje avgjerande mynde i slike tilfelle.

Eventuelle eksterne varslingar til offentlige myndigheiter og/eller offentlegheit

Varslingsutvalet er ikkje gjort kjend med at det har vore slike saker i 2017.

Reviderte varslingsrutinar

Ved lov 16. juni 2017 nr. 42 i kraft 1. juli 2017, vart det gjort endringar i Arbeidsmiljølova. Rutinane for varslings vart derfor endra tilsvarande. Endringane i regelverket inneber mellom anna at innleide arbeidstakar har fått rett til å varsle og dermed vert verna mot gjengjelding som på lik linje med fast tilsette i verksemda.

Vidare er varslars rettsvern styrka gjennom reglar om teieplikt for tilsyn eller andre offentlege myndigheiter. Partane i ein varslings sak, inkludert arbeidsgivaren, har etter dei nye reglane ikkje rett til å få vite varslarens identitet når det er varsla til offentlege myndigheter.

Ut over dette er det gjort endringar i HFK sine interne varslingsrutinar for å sikre betre oppfølging av varslaren (nytt pkt. e, Sakshandsaming av varslarsaker). *«Uavhengig av om anten leiar eller varslingsutvalet går vidare med saka eller avsluttar denne, skal den som har varsla få tilbod om oppfølging...».*

Andre merknader

Varslingsutvalet har merka seg at det i fleire saker som er meld inn kjem fram kritikk mot HFK sitt interne system for Kvalitetssikring, «Kvalitetsportalen».

Kritikken gjeld for det fyrste at leiar ikkje tek tak i avvik som vert meld gjennom avvikssystemet.

For det andre opplever dei som registrerer avvik manglande attendemelding til den som har meld avviket om at avviket er tatt tak i og om avviket er løyst.